

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/4953,Jubileusz-Sztabu-Generalnego-WP.html>

23.04.2024, 18:03

25.10.2013

Jubileusz Sztabu Generalnego WP

"Mija 95 lat, prawie wiek, jakże trudnej historii Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, która trwale jest związana z walką i utrzymaniem bytu niepodległej ojczyzny" - powiedział gen. broni Mieczysław Gocuł rozpoczynając 25 października br. uroczysty apel z okazji 95. rocznicy odrodzenia Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.



Minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak zwracając się do zebranych gości podkreślił, że w Sztabie Generalnym gromadzi się wiedza i doświadczenie pokoleń, a instytucja ta zawsze pozostawała w centrum wydarzeń. (...)Wierzę, że tak pozostanie nadal, bo doświadczenia gromadzone przez dziesięciolecia składają się na potencjał, który jest potrzebny szczególnie teraz w epoce globalizacji i dynamicznie zmieniających się warunków bezpieczeństwa - mówił minister. Szef resortu podziękował wszystkim tworzącym historię SG WP za profesjonalizm i poświęcenie dla spraw wojska.

W obchodach uczestniczyli szef Kancelarii Prezydenta RP Jacek Michałowski wraz z zastępcą szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego Zbigniewem Włosowiczem, kierownicza kadra Sił Zbrojnych, przedstawiciele służb mundurowych, władz samorządowych oraz duchowieństwa. Wśród świętujących żołnierzy i pracowników Sztabu Generalnego WP nie zabrakło licznie przybyłych weteranów. Tradycyjnie w uroczystych obchodach święta odrodzenia Sztabu Generalnego WP uczestniczyli akredytowani w Polsce attaché wojskowi.

Gen. Gocuł podkreślił rolę Sztabu Generalnego dla systemu obronności zaznaczając, że pozostawał strategicznym organem Sił Zbrojnych oraz jest skutecznym liderem w programowaniu ich przyszłości.

Na zakończenie przemówienia szef Sztabu Generalnego WP gratulował i dziękował kadrze i pracownikom wojska. Doceniam Państwa postawę i dziękuję za codzienny trud oraz zaangażowanie. Odczuwam satysfakcję i jestem dumny, że mogę kierować znakomitym zespołem ludzi, których indywidualne przymioty tworzą zbiorową, instytucjonalną mądrość sztabu. Serdeczne gratulacje składam odznaczonym i wyróżnionym, zaś wszystkim żołnierzom i pracownikom życzę, by honorowa służba ojczyźnie pozostawała zawsze nadrzędnym celem, a działając wspólnie sprostamy zadaniom i wyzwaniom współczesnych zagrożeń- powiedział gen. Gocuł. Szef Sztabu skierował także słowa otuchy do rodzin poległych żołnierzy, a serdeczne pozdrowienia przesłał

wszystkim żołnierzom służącym poza granicami Polski.

W trakcie uroczystości szef Kancelarii Prezydenta RP, minister obrony narodowej oraz szef Sztabu Generalnego WP wręczyli wyróżniającym się pracownikom, a także żołnierzom obchodzącym jubileusz swej służby wojskowej odznaczenia państwowe oraz odznaki pamiątkowe SG WP.

* * *

SG WP został powołany do życia 25 października 1918 roku Rozporządzeniem Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego. W roku 1918 - u progu odzyskania przez Polskę niepodległości Sztab Generalny tworzył od podstaw zręby nowoczesnej armii, był architektem jej struktury, systemów dowodzenia i szkolenia oraz wyposażenia. Rola i kompetencje Sztabu Generalnego ulegały na przestrzeni lat zmianom, przeobrażeniom, ale niemal zawsze odgrywał on kluczową rolę w dowodzeniu Siłami Zbrojnymi, jednego z filarów niepodległego, demokratycznego państwa polskiego. Przeprowadzona w ostatnich latach przebudowa organizacyjna struktury Sztabu Generalnego uczyniła z tej instytucji nowoczesny, odpowiadający natowskiemu standardom wojskowym organ dowodzenia i planowania szczebla strategicznego. Obecnie pełni w nim służbę i pracuje blisko 600 żołnierzy zawodowych oraz pracowników cywilnych wojska. Celem ich służby i pracy jest realizacja najważniejszej funkcji, którą ma do spełnienia Sztab Generalny. Tą funkcją jest strategiczne planowanie rozwoju i użycia Sił Zbrojnych. Szef Sztabu Generalnego, jako najwyższy stopniem i rangą generał Wojska Polskiego, dowodzi i kieruje Siłami Zbrojnymi w okresie pokoju w imieniu Ministra Obrony Narodowej. Podlegają mu wszystkie rodzaje wojsk (wojska lądowe, marynarka wojenna, siły powietrzne i wojska specjalne), a także Dowództwo Operacyjne SZ i Inspektorat Wsparcia SZ. Sztab Generalny skupia w swoich kompetencjach wszystkie najważniejsze obszary funkcjonowania Sił Zbrojnych począwszy od organizacji zasobów osobowych, programowania rozwoju, planowania rozwinięcia i użycia Sił Zbrojnych w okresie pokoju i kryzysu, poprzez organizację systemów dowodzenia, kierowania, rozpoznania i logistyki a skończywszy na planowaniu modernizacji technicznej, czy określeniu celów, kierunków i głównych zadań szkolenia.

* * *

Sztab Generalny - „kotwica obronności”

Powstał razem z niepodległą Polską. Od 95 lat jest jednym z najważniejszych ogniw w systemie bezpieczeństwa kraju. Sztab Generalny Wojska Polskiego to główna instytucja planowania operacyjnego i dowodzenia. Od przyszłego roku, po wprowadzeniu reformy kierowania armią, czekają go nowe zadania.

- Jest jak kotwica w systemie obronności. Sztab Generalny był i będzie, a z mądrości tej instytucji korzystają już kolejne pokolenia - mówił minister obrony Tomasz Siemoniak podczas konferencji z okazji 95. rocznicy utworzenia sztabu. Szef tej instytucji gen. broni Mieczysław Gocuł podkreślał, że historia sztabu jest nierozzerwalnie związana z dziejami naszego państwa.

Powstał 25 października 1918 roku. Powołała go Rada Regencyjna Królestwa Polskiego, a pierwszym jego szefem został gen. Tadeusz Rozwadowski. Sztab Generalny szybko przejął najważniejsze w armii zadania. W latach 1921 - 1926 był główną instytucją wojska odpowiedzialną za dowodzenie i przygotowanie do działań wojennych. Podlegał wtedy Ministrowi Spraw Wojskowych. Jednak po przewrocie majowym w 1926 roku sztab podporządkowano nowoutworzonemu Generalnemu Inspektorowi Sił Zbrojnych. Od tego czasu pełnił jedynie rolę organu planistycznego na wypadek wojny, w czasie której miał przejąć rolę sztabu Naczelnego Wodza. Dwa lata później nazwę instytucji przemianowano na Sztab Główny.

Swoje znaczenie Sztab odzyskał w 1935 roku, kiedy przywrócono mu uprawnienia w sprawach organizacyjno-mobilizacyjnych wojska, a na czele instytucji stanął gen. bryg. Wacław Stachiewicz. – Sztab Główny zajmował się wtedy unowocześnianiem armii m.in. jej rozbudową oraz przygotowaniem obronnymi – mówi historyk dr Andrzej Czesław Żak, dyrektor Centralnego Archiwum Wojskowego.

Jednocześnie przygotowywano nowy plan mobilizacyjny, którego autorem był płk Józef Wiatr. – Plan się świetnie sprawdził, bo dzięki niemu we wrześniu tajnie zmobilizowano dwie trzecie armii – przypomina dr Andrzej Wesołowski, zastępca dyrektora Centralnego Archiwum Wojskowego.

Wraz z wybuchem wojny Sztab Główny przekształcono w Sztab Naczelnego Wodza. Doktor Żak wyjaśnia, że instytucja była gotowa do wojny, ale nasza armia walcząc z dwoma potężnymi przeciwnikami nie miała szans na wygraną. Działalność sztabu zakończyła się 18 września 1939 roku gdy, jego kierownictwo zostało zatrzymane po przekroczeniu rumuńskiej granicy.

Instytucja utworzona na wzór sztabu działała do końca wojny w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie – we Francji i Anglii. Była sztabem Naczelnym Wodza gen. Władysława Sikorskiego.

8 sierpnia 1944 roku w Lublinie rozpoczęto organizować Sztab Główny Wojska Polskiego w ramach Naczelnego Dowództwa. Rok później przemianowano go na Sztab Generalny, główny organ dowodzenia Ministra Obrony Narodowej, któremu podlegał bezpośrednio szef Sztabu Generalnego. Zadaniem instytucji było opracowywanie planów obrony państwa, a także koordynacja działalności resortów cywilnych i urzędów centralnych na rzecz obronności.

Kiedy po przemianach ustrojowych po 1989 roku oddzielono funkcje dowodzenia wojskiem od politycznego kierowania resortem obrony, sztab stał się organem dowodzenia. Podporządkowano mu wszystkie rodzaje sił zbrojnych. Zajmował się też przygotowaniem armii do wstąpienia do Sojuszu Północnoatlantyckiego.

1 stycznia 2014 roku, gdy wejdzie w życie reforma systemu kierowania i dowodzenia armią, Sztab Generalny zostanie przekształcony w instytucję planowania. Teraz za pośrednictwem szefa sztabu minister obrony kieruje armią, jednak nowe przepisy zakładają, że Sztab zajmie się planowaniem strategicznym i opracowywaniem wieloletnich programów rozwoju sił zbrojnych. Będzie też instytucją doradzającą ministrowi obrony.

„Sztab pozostanie najważniejszym i najwyższym strategicznym organem w Siłach Zbrojnych” – napisał prezydent Bronisław Komorowski w liście do uczestników jubileuszowej konferencji. Podkreślił, że przywrócona zostanie główna funkcja sztabu, czyli instytucji pracującej nad strategią modernizacji armii. Minister Siemoniak zapewnia, że rola sztabu zmieni się, ale nie zmaleje.

Źródło: MON

[Tweetnij](#)